
OPENBARE ZITTING VAN 11 AUGUSTUS 2020

Aanwezig: Joke Lenseclaes, voorzitter
Inge Lenseclaes, burgemeester
Leo Van den Wijngaert, Sven Willekens, Jan De Broyer, Dirk Devroey,
Myriam Vanderlinden, schepenen
Jean Pierre Audag, Patricia Meerts, Danny De Kock, Leen Gillis, Joke
Lenseclaes, Emmanuel Morel de Westgaver, Stefan Vanderlinden, Yves de
Marnix de Sainte Aldegonde (Graaf), Lieven Bennekens, Jeroen Van San,
Pierre-Emmanuel Dumont de Chassart, Martine Haegeman, Geoffroy
d'Aspremont Lynden (Graaf), Dirk Dewaet, Joris Kelchtermans, Carol Guns,
Marcia De Wachter, Brigitte Braeckelaere, Alan Pauwels, Roger Sombrijn,
Jan Van Brabant, gemeenteraadsleden
Kim De Hertogh, wnd. algemeen directeur

Afwezig: Peter Lombaert, schepen
Ingrid Degand, gemeenteraadslid

Goedkeuring beleidsmatig kader met het oog op burgerparticipatie bij omvangrijke energieprojecten (GR/2020/0125)

Bevoegdheid

- Decreet Lokaal Bestuur, artikel 56, §1

Juridische grond

- Beslissing van de gemeenteraad van 17 november 2015 houdende de goedkeuring van het Klimaatplan Overijse
- Beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 10 april 2018 houdende de intentieverklaring deelneming LICHT-werking Noordrand
- Beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 17 september 2019 houdende de ondertekening van het Vlaams-Brabantse Klimaatengagement
- Beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 24 september 2019 houdende éénmalige werkingstoelage voor lokale energiecoöperatieve Druifkracht
- Beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 30 juni 2020 houdende voorbereiding van de beslissing van de gemeenteraad houdende de goedkeuring beleidsmatig kader met het oog op burgerparticipatie bij omvangrijke energieprojecten

Relevante documenten

- Brief van 6 november 2019 van 3Wplus met het voorstel om in het kader van de LICHT-werking een gemeenteraadsbesluit goed te keuren met het oog op burgerparticipatie bij omvangrijke energieprojecten

Feiten

In 2018 stapte de gemeente Overijse mee in de LICHT-werking van de provincie Vlaams-Brabant, deze afkorting staat voor 'Lokaal Initiatief voor een Coöperatieve Hernieuwbare Transitie'. De lokale productie van hernieuwbare energie is één van de mogelijkheden om

een CO²-reductie te realiseren. Bij voorkeur gebeurt dit met burgerparticipatie. Deze LICHT-werking heeft als doel coöperatieve hernieuwbare energieprojecten te faciliteren en te stimuleren. In de schoot van deze LICHT-werking werd op 17 december 2019 de energiecoöperatie Druifkracht officieel opgericht.

Energie uit zon, wind, waterkracht, enz. behoort tot het gemeengoed. Het gaat om natuurlijke rijkdommen die voor iedereen toegankelijk moeten zijn. In de realiteit wordt heel wat van deze omgevingsenergie zeer snel en systematisch geclaimd (d.m.v. vergunningen en contracten met grondeigenaars) door grote internationale energiebedrijven, die de energie aan onze burgers verkopen en de winsten doorsluizen naar aandeelhouders in het buitenland.

In een gemeenschappelijke actie vragen de REScoops (Renewable Energy Sources Cooperatives) aan alle lokale bewindvoerders om te erkennen dat de omgevingsenergie van iedereen is. Deze energie is een gemeengoed, een lokale natuurlijke rijkdom die voor iedereen toegankelijk moet zijn. Niet alleen voor projectontwikkelaars en perceeleigenaars. Concreet wordt aan alle gemeenten gevraagd om met gemeenteraadsbesluiten tot 50% van de omgevingsenergie op hun grondgebied voor te behouden voor burgerinitiatieven en rechtstreekse participatie door de lokale gemeenschap. Door te verwijzen naar de zeven coöperatieve principes van de Internationale Coöperatieve Alliantie (ICA), trekt de gemeente de kaart van directe participatie. Dit maakt burgers, bedrijven of lokale gemeenschappen mede-eigenaar van omvangrijke energieprojecten.

Motivering

De technologie voor het winnen van omgevingsenergie evolueert razendsnel. Als gemeente dienen we goed voorbereid te zijn op deze nieuwe ontwikkelingen. Om te voorkomen dat alle beschikbare gronden op het grondgebied van de gemeente meteen 'gereserveerd' worden door grote energiebedrijven, kan de gemeenteraad beslissen om 50% van de omgevingsenergie te reserveren voor de lokale gemeenschap.

Zeer belangrijk in dit verhaal zijn de burgers, die voornamelijk de ongemakken ervaren van projecten rond duurzame energie, en vaak bezorgd zijn over de impact van grotere projecten en dan vooral in het geval van windmolens. Dit leidt tot protestacties en verzet omdat burgers enkel de lasten ervaren. Via burgerparticipatie ervaren burgers naast de lasten, ook de lusten van omvangrijke duurzame energie investeringen en blijft energieopwekking in handen van de lokale bevolking. Met deze beslissing creëert de gemeente enerzijds een groter maatschappelijk draagvlak voor grotere hernieuwbare energieprojecten en dit volgens de ICA principes, zodat ze ook zelf als mede-eigenaar mee kan bepalen wat er met de stroom gebeurt en tegen welke prijs.

Financiële aspecten

Geen.

BESLUIT

Met 26 stemmen voor (Inge Lenseclaes, Leo Van den Wijngaert, Sven Willekens, Jan De Broyer, Dirk Devroey, Myriam Vanderlinden, Jean Pierre Audag, Patricia Meerts, Danny De Kock, Leen Gillis, Joke Lenseclaes, Emmanuel Morel de Westgaver, Stefan Vanderlinden, Yves de Marnix de Sainte Aldegonde (Graaf), Lieven Bennekens, Jeroen Van San, Pierre-Emmanuel Dumont de Chassart, Martine Haegeman, Geoffroy d'Aspremont Lynden (Graaf), Joris Kelchtermans, Carol Guns, Marcia De Wachter, Brigitte Braeckelaere, Alan Pauwels, Roger Sombrijn, Jan Van Brabant), 1 onthouding (Dirk Dewaet)

Na beraadslaging,

Artikel 1

Om de lokale natuurlijke rijkdommen voor iedereen toegankelijk te maken, en ter creatie van een draagvlak bij de bevolking, gaat de gemeenteraad akkoord om voor grote nieuwe

hernieuwbare energieprojecten (zon, wind, water, ...) groter dan 10kWP op het grondgebied van Overijse, te voorzien in een rechtstreekse participatie van wenselijk 50% via burgercoöperaties, welke de zeven ICA principes respecteren.

Artikel 2

Bij nieuwe energieprojecten op publieke en semipublieke gronden gelden bovendien volgende kwantitatieve en kwalitatieve gunningscriteria voor de beoordeling van aanbestedingen op vlak van burgerparticipatie:

- het opzetten van een informatiecampagne door de bouwheer of exploitant vóór, tijdens en na het energieproject
- een eventueel geplafonneerd percentage aanbieden aan de inwoners om rechtstreeks financieel in het project te participeren
- overige tegemoetkomingen worden door de bouwheer/exploitant aangeboden, zoals bijvoorbeeld het engagement tot realiseren of de financiering tot rationeel energieverbruik en/of hernieuwbare energieprojecten
- er kunnen referenties van gelijkaardige projecten voorgelegd worden, waarbij o.a. informatie, communicatie en financiële participatie werden uitgewerkt en gerealiseerd.

Artikel 3

Wanneer blijkt dat na tal van initiatieven, zoals een tweede of derde oproep, onvoldoende burgerparticipatie mogelijk is, of dit praktisch onmogelijk blijkt, of de burgercoöperaties geen interesse hebben, kan dit geen belemmeringsgrond vormen om het dossier definitief te blokkeren.

Artikel 4

De initiatiefnemer van de hernieuwbare energieprojecten kan de lokale overheid nooit verantwoordelijk stellen voor het niet halen van de streefnorm van 50%, of eisen dat de lokale overheid het project dan mee financiert.

Artikel 5

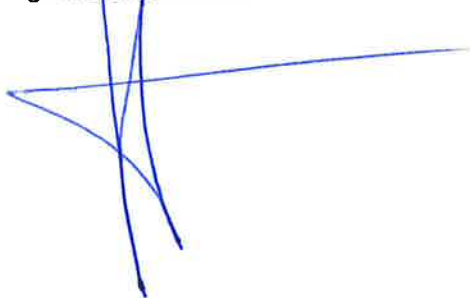
Een afschrift van deze beslissing wordt bezorgd aan de provincie Vlaams-Brabant, het Vlaams Energie Agentschap, Rescoop Vlaanderen, Fluvius, en het departement Omgeving.

BIJLAGEN

Brief van 3Wplus energie met het voorstel om in het kader van de LICHT-werking een gemeenteraadsbesluit goed te keuren met het oog op burgerparticipatie bij omvangrijke energieprojecten.pdf

Gedaan in zitting van: **11 augustus 2020.**

Namens de gemeenteraad
Kim De Hertogh
wnd. algemeen directeur

Inge Lenseclaes
burgemeester
(ingevolge de delegatiebeslissing
van 12 augustus 2020 van de
voorzitter van de gemeenteraad)

